

Editörden

Liberal Düşünce'nin bu sayısı Türkiye'nin son derece kritik bir döneminde hazırlandı. Ülkemiz 18 Nisan seçimlerinden yeni çıkmasına rağmen, paradoksal olarak, yerleşik düzenin otoriter yapısında kısmi de olsa iyileştirme yapma umudunun neredeyse tamamen kırıldığı bir dönem bu. Ne yazık ki, parlamentonun yeni kompozisyonu Türkiye'nin insan haklarına dayalı bir anayasal demokrasi kurma şansı bakımından pek ümit verici olmadığı gibi, cari rejimin asıl güç merkezi de bu parlamentonun bile inisiyatif kullanmasına ve bazı cılız demokratikleşme adımları atmasına izin verecek gibi görünmüyor. Mamafih, Anayasa Mahkemesi sayın Başkanının Mahkeme'nin kuruluş günü münasebetiyle yaptığı ve dergimizin bu sayısında yayımladığımız özgürlükçü konuşma bütünüyle ümitsiz olmamız gerektiğini bize telkin ediyor. Sayın Başkan'ın sivil özgürlükler üstündeki vurgusunun, *Liberal Düşünce*'nin felsefi-siyasî programıyla büyük ölçüde örtüşmesi de bizi ayrıca sevindiriyor.

Okuyucularımızı temin ederiz ki, bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar ne kadar ümit kırıcı ve moral bozucu olsa da, bu, *Liberal Düşünce* etrafında bir araya gelen sorumlu aydınlar olarak bizim "özgürlük yürüyüşü"nü etkilemeyecektir. Bunun içindir ki, *Liberal Düşünce*'nin her geçen gün daha dol-

gun ve derinlikli muhtevayla okuyucularının karşısına çıkma çabasını sürdüreceğine güvenebilirsiniz. Umarız, elinizdeki sayı sizi buna ikna eden yeni bir örnek olacaktır.

Bu sayımız da düşünce ufkumuzu boydan boya kuşatan yazılarla dolu. Özgürlükçü ve demokratik bir toplum tasavvurunun hemen hemen bütün temalarıyla ilgili yazılar yer alıyor *Liberal Düşünce*'nin Bahar 1999 sayısında. Bu çerçevede, liberal demokrasilerle ilgili eski bir tartışmayı birbiriyle bağlantılı iki örnekle getiriyoruz karşınıza. Yeni demokrasilerde anayasallık, hukuk devleti ve sivil özgürlükler bakımından göze çarpan eksiklere dikkat çeken ve sadece -dürüst dahi olsa- seçimlere yer vermenin kalıcı anayasal demokrasiler kurulması için yeterli olmadığını hatırlatan F. Zakaria'nın yazısını M. Plattner tartışıyor. Bu tartışmanın ülkemiz için de öğretici boyutlar taşıdığına şüphe yok.

Aynısı, yine bu sayıda yer verdiğimiz başka bir konu için, sekülerizm ve laiklik tartışmaları için de geçerli. Türk okuyucusunun daha önce dilimize çevrilen kitap ve makalelerinden tanıdığı Peter L. Berger konvansiyonel sosyal bilimin sekülerleşme ile modernleşme arasında kurduğu zorunluluk ilişkisini yetkin bir biçimde sorguluyor. Bu yazıyı hukuk

bakış açısından tamamlayan değerli yazısında Ali Ulusoy da Türkiye'nin laiklik modeli ve tecrübesini Fransa'nınki ile karşılaştırıyor. Ayrıca, İslamın "Türk demokrasisi" içindeki yerini özgürlükçü-demokratik açıdan ele alan başka bir yazıda Mustafa Erdoğan, İslamın toplumsal dokunun ana damarlarından biri olduğunu gözardı ettiği sürece, Türkiye'nin demokrasi şansının bulunmadığını anlatmaya çalışıyor.

Bu Bahar sayımızda, çoğunuzun beklentilerine de uygun olarak, hem genel olarak Türkiye'de "seçmen davranışı"yla, hem de son seçimin sonuçlarıyla ilgili yazılara da yer verdik: Ö. Çaha: "Yüzyılın Son Seçiminde Anadolu'nun Yükselen Sesi", Ö. Çaha & Ö. Demir & İ. Dalmış: "18 Nisan Seçimleri: Kaybedenler ve Kazananlar" ve B. Akgün "Türkiye'de Seçmen Davranışı Üzerine". Bu yazıların Türk siyasetini anlamak bakımından ufuk açıcı olacağını tahmin ediyoruz. Bu arada, Dr. Tanel Demirel'in, geçen yıl vefat eden Amerikalı politik iktisat düşünürü Mancur Olson hakkındaki tanıtma yazısı da demokrasi ile çıkar grupları ilişkileri konusuna ışık tutuyor. Daha önce de birkaç yazısıyla *Liberal Düşünce*'ye katkıda bulunmuş olan genç akademisyen Demirel'e teşekkür ediyor ve bu öğretici yazısından dolayı kendisini kutluyoruz.

Bu sayımızda özellikle dikkatinizi çekmek istediğim iki yazı daha var. İlki, yüzyılımızın büyük sosyal tarihçilerinden ve bir ara Mont Pelerin Topluluğu'nun başkanlığını yürütmüş olan R. M. Hartwell'in "Tarih ve İdeoloji" başlıklı denemesi. Yazar bu yazısında, tarih araştırmalarına hakim olan ideolojik tarafgirliğin 19. yüzyılın sosyal ve ekonomik tarihine ilişkin modern araştırmalara yansımalarının yolaçtığı olgusal çarpıtmalara dikkatimizi çekiyor. Her halde, en fazla, tarih metodolojisiyle ilgilenenlerin yararlanabilecekleri bir yazı bu. İkinci yazı ise postmodern düşüncenin sembol isimlerinden birine ait. Jean-François Lyotard: "'Öteki'nin Hakları". Sanırım, okuyucular insan hakları meselesine postmodern bir bakışı da merak edeceklerdir.

Liberal Düşünce ayrıca araştırma, deneme ve tanıtma türünden daha başka yazılara da yer veriyor. Ş. Severcan'ın, E. Keskinçilic'in, J. Hood'un ve M. Özgen'in yazılarına... Hepsinde öğrenecek şeyler var.

Bu sayıya telif ve tercüme yoluyla katkıda bulunan meslektaşlara ve sorumlu aydınlara teşekkür ediyorum. Dilerim, çabalarımız gerçekten uygar ve çağdaş bir Türkiye'nin inşasına yardımcı olur. Hepimizin buna ihtiyacı var.

Yaz sayısında buluşmak üzere.